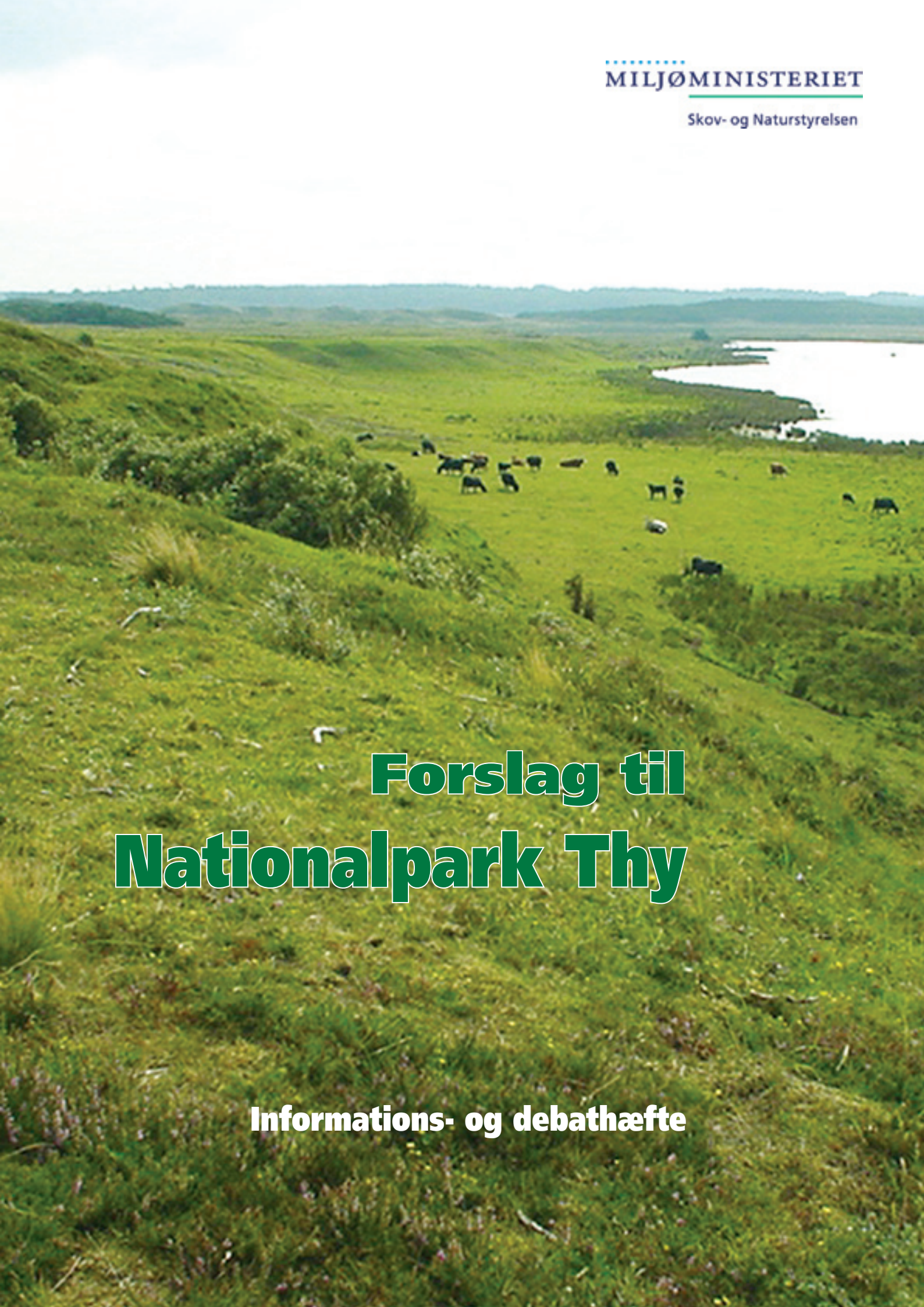

Forslag til Nationalpark Thy

Informations- og debathæfte

Du kan give din mening til kende

Nationalpark Thy bliver en realitet, når miljøministeren i løbet af 2008 underskriver bekendtgørelse om Nationalpark Thy. Og da oprettelsen af nationalparken i høj grad beror på lokal opbakning og borgerinddragelse, kan du inden da komme med forslag og bemærkninger.

Thy er valgt som nationalpark på grund af områdets storslåede klitlandskab og særprægede dyreliv. En nationalpark i området kan styrke natur, kultur og friluftsliv og være et aktiv for den lokale udvikling. Samtidig har den lokale opbakning til nationalparken været afgørende for at området er valgt.

Debat i fire måneder

I dette informations- og debathæfte finder du en beskrivelse af forslaget til Nationalpark Thy. Forslaget består helt konkret af:

- Udkast til bekendtgørelse om Nationalpark Thy
- Forslag til sammensætning af nationalparkbestyrelsen
- De økonomiske forhold
- En miljøvurdering
- Samt en særlig folder med information til lodsejere.

Forslaget til Nationalpark Thy er udarbejdet på baggrund af slutrapporten fra Undersøgel sesprojekt Nationalpark Thy, hvor tidligere borgmester Ejner Frøkjær var formand for styregruppen. **Forslaget er til debat og høring i 16 uger med høringsfrist mandag den 28. juli 2008, kl. 10.00. Høringssvar skal sendes til Skov- og Naturstyrelsen.**

Skov- og Naturstyrelsen gennemfører en række møder i maj sammen med Thisted Kommune, hvor forslaget bliver præsenteret. Her kan du give din mening til kende. På hjemmesiden for nationalparker www.danmarksnationalparker.dk er det også muligt at bidrage med synspunkter i nationalparkdebatten.

Efter debatfasen vurderer miljøministeren de indkomne høringssvar, og foretager eventuelle ændringer i bekendtgørelsen. Herefter kan ministeren underskrive og udstede bekendtgørelsen om Nationalpark Thy, og så er Nationalpark Thy formelt en realitet.

Hæftets indhold

I hæftet kan du læse mere om, hvorfor netop Thy er udpeget, om nationalparkens grænse, om de overordnede mål for nationalparken og om rammerne for kommunens planlægning. Du kan også læse om nationalparkbestyrelsens sammensætning samt hvilke økonomiske vilkår, der er for nationalparken. Det er disse emner, der er til debat, og her du kan give din mening til kende.

Samtidig finder du information om nationalparkloven - om hvordan en nationalpark er organiseret og lidt om, hvilke opgaver en nationalparkbestyrelse og et nationalparkråd har. Sidst er et resume af miljøvurderingen, hvor positive og negative miljøkonsekvenser af en nationalpark i Thy beskrives.

Hvis du efter at have læst informations – og debathæftet skulle have yderligere spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os. Vores kontaktinformationer finder du på bagsiden.

Det kan du læse mere om:

Side 2: Du kan give din mening til kende

"Da oprettelsen af nationalparken i høj grad beror på lokal opbakning og borgerinddragelse, kan du komme med forslag og bemærkninger."

Side 4: Forslag til Nationalpark Thy – Klitlandskabets nationalpark

"Samlet set kan Nationalpark Thy være et aktiv for den lokale udvikling og være med til at sikre en positiv udvikling i Thy."

Side 6: Målsætninger for Nationalpark Thy

"Målsætningerne er pejlemærker for, hvordan naturen, kulturhistorien og friluftslivet skal styrkes".

Side 11: Nationalparkfond Thy og nationalparkbestyrelsen

"Sammensætningen i nationalparkbestyrelsen skal afspejle alle interesser, så både de, der vil benytte naturen og de, der vil beskytte naturen, sidder med."

Side 12: Kommunens planlægning

"Thisted Kommune skal i sin planlægning følge reglerne for de internationale naturbeskyttelsesområder. Kommunen skal desuden følge nogle supplerende regler for luftledninger og høje anlæg for at sikre de landskabelige værdier."

Side 14: Nationalparkens økonomi

"Nationalpark Thy modtager til at starte med et engangsbeløb fra staten – og kommer herefter på finansloven."

Side 15: Om nationalparkloven

"Hvad er en dansk nationalpark? Kan afgrænsningen ændres? Hvordan bliver nationalparken organiseret? Hvad laver nationalparkbestyrelsen? Hvad laver nationalparkrådet?"

Side 17: Resume af miljøvurderingen

Side 20: Aktivitetskalender og kontaktinformationer

Forslag til Nationalpark Thy - Klitlandskabets nationalpark

Nationalpark Thy er udpeget på grund af områdets sammenhængende klitlandskab og den unikke natur, som har en enestående national og international betydning. Lige så vigtigt har den store lokale opbakning til nationalparken været.

Nationalpark Thy omfatter en vigtig del af det nordeuropæiske klitareal og den sjældne naturtype "nordatlantisk klithede". En stor del af plante- og dyrelivet i området er særpræget, sjældent og sårbart. En nationalpark i Thy giver derfor gode muligheder for at sikre naturens kontinuitet, øge den biologiske mangfoldighed og give naturens egne processer mulighed for fri udvikling.

Området rummer desuden vigtige kulturhistoriske spor i klitlandskabet, i klitplantagerne og ved havet – hvilket en nationalpark vil være med til at bevare, fremhæve og formidle. Endelig giver en nationalpark i Thy mulighed for at udvikle friluftsliv og naturoplevelser - og styrke undervisning, forskning og naturvejledning.

Samlet set kan Nationalpark Thy altså være et aktiv for den lokale udvikling og være med til at sikre en positiv udvikling i Thy. Eksempelvis kan nationalparkbestyrelsen indgå i samarbejde og partnerskaber med firmaer, uddannelsesinstitutioner m.v..

Tæt samspil

Nationalpark Thy bliver skabt i et tæt samspil mellem nationalparkbestyrelsen og lokalsamfundet, Thisted Kommune, Miljøministeriet, organisationer, naturgæster samt andre interessenter.

Samarbejdet mellem aktørerne er altafgørende for, hvordan nationalparken udvikler sig. Kodeordene er planlægning, frivillighed og lokal medindflydelse. En nationalpark bliver i sagens natur ikke skabt fra den ene dag til den anden, men er resultatet af en langsigtet planlægning og udvikling over 20-30 år eller mere.

Nationalparkens grænser

Nationalpark Thy udgør ca. 24.400 hektar og strækker sig i et op til 12 kilometer bredt bælte langs vestkysten fra Agger Tange i syd til Hanstholm i nord. Nationalparken omfatter kyst, klitter, klitheder, klitplantager og store søer – som blandt andet er bundet sammen af mindre ekstensive landbrugsarealer.

Miljøministeren har udarbejdet et forslag til Nationalpark Thys grænser, der er identisk med undersøgelsesprojektets anbefalinger. Grænsen ser du på kortet side 5. I forslaget er der taget hensyn til kystbyerne Klitmøller, Vorupør, Stenbjerg og Aggers langsigtet udviklingsbehov, og de indgår derfor ikke i nationalparken.

Du kan zoome ind og se nærmere på nationalparkens grænser på www.danmarksnationalparker.dk

Fakta om Nationalpark Thy

Vidste du, at:

58% af arealet er fredet

13% er vildtreservater

63% er beskyttede naturtyper

53% af arealerne er internationale naturbeskyttelsesområder

Ca. 25% af arealerne er privatejede og omfatter klitheder, plantager, søer og landbrugsarealer

Kort over Nationalpark Thy

Målsætninger for Nationalpark Thy

Nationalparkens målsætninger er de mål og pejlemærker, som nationalparkbestyrelsen skal arbejde efter. I bund og grund handler det om, hvordan nationalparken skal udvikle sig på lang sigt.

Naturen skal styrkes!

Nationalpark Thy skal bevare de væsentligste naturtyper som strande, klitter, klitheder, strandenge og søer. Bestyrelsen skal derfor søge at udbrede naturtyperne og styrke deres kvalitet og biologiske mangfoldighed. Det kan ske ved at beskytte naturtyperne mod at gro til, blive afvandede eller blive forurenede af næringsstoffer.

Invasive arter som bjergfyr og rynket rose er en trussel mod den oprindelige klithede

Nationalparkbestyrelsen skal desuden skabe sammenhæng mellem klit- og klithedearealer - fx ved at rydde områder i den vestlige del af Nystrup Klitplantage, så nationalparken får et større sammenhængende areal ud mod kysten.

Endelig skal bestyrelsen styrke områdernes samspil med kysten og havet, så der eksempelvis sker naturlige klitdannelser. Den skal også sikre dynamiske økosystemer med naturlig vandbalance. Det kan ske i dele af Tvorup Plantage, Vilsbøl Plantage og i Stenbjerg Plantage.

I nationalparken vil der være mulighed for at skabe flere vådområder

Alt dette skal være med til at styrke naturens kontinuitet i området, så der kommer flere dyre- og plantearter. Klitheden har en lang udviklingstid, og rydder man bevoksninger i en klitplantage, vil området være 10-20 år om at genvinde klithedens karakteristiske artssammensætning. Udvikling af nationalparkens natur er derfor et langsigtet projekt.

Naturen i nationalparken er også de landskabelige værdier - de forskellige klittyper og markante geologiske formationer som de gamle kystskrænter. Det er vigtigt at bevare og synliggøre dem - eksempelvis ved at rydde træer og skov på skrænterne.

Hvis du bor i eller besøger Nationalpark Thy, vil du opleve, at der bliver gjort en ekstra indsats for natur og landskab. Du vil få muligheder for at se en storslået natur - og få oplevelser med store rovfugle, tranedans eller flokke af kronstyr. Ligesom en del af områdets geologiske udvikling vil kunne opleves ved Blegssø skrænten

Kulturhistorien skal være synlig!

Kulturmiljøer og kulturhistoriske spor i Thy vidner om egnens udvikling og befolkningens levevilkår frem til i dag.

Værdierne er knyttet til thyboernes brug af havet og klithederne – eksempelvis ved at gå på jagt og fiske og til at samle bær, honning, æg, lyng og medicinplanter. Thyboerne har også sikret sig mod sandflugt ved at plante træer.

En anden vigtig del af thyboernes historie er knyttet til havet, hvor der tidligere har været skudefart og fortsat drives fiskeri. Langs kysten ligger også fyr- og redningsstationer – og de markante forsvarsanlæg fra 2. Verdenskrig.

Nationalparkbestyrelsen skal søge at bevare kulturmiljøerne og de kulturhistoriske spor. Fortidsminderne kan fx plejes ved at indgå frivillige aftaler med lodsejere i området.

Et andet vigtigt forhold er at udbygge viden om kulturens spor. Nationalparkbestyrelsen kan eksempelvis arbejde for at bruge historiske bygninger som Lodbjerg Fyr til formidling - eller sikre en formidling af kulturhistorien langs Redningsvejen og Kystvejen.

Nationalpark Thy byder på mange små og store oplevelser af kulturhistorien i Thy

I godt vejr er udsigten fra Lodbjerg Fyr fantastisk over Nationalpark Thy

Mere friluftsliv!

Der er store muligheder for at styrke og udvikle friluftsliv og turisme i Nationalpark Thy. Det er et mål i sig selv, at udviklingen sker på et bæredygtigt grundlag. Nationalparkbestyrelsen skal styrke mulighederne for friluftsliv og naturoplevelser for alle målgrupper - herunder muligheder for at opleve det store 'vildmarksagtige landskab'.

Nationalpark Thy skal søge at skabe gode muligheder for at nyde og opleve naturen på egen hånd eller på en guidet tur. Nationalparken vil blive udbygget med faciliteter som fx sammenhængende gang- og cykelstier, ridestier, rastepladser, primitive overnatningspladser, fugletårne og meget andet - alt sammen for at sikre en sublim naturoplevelse.

Det er også et mål at beskytte sårbare naturområder mod slitage og forstyrrende færdsel og ophold. Det kan ske ved at sætte skilte op og informere – og ved at anlægge stier uden om sårbare naturområder.

I nationalparken vil der gælde de samme regler for færdsel i naturen som andre steder i Danmark, og med bekendtgørelsen om Nationalpark Thy er det fortsat muligt at gå på jagt og fiske i området.

Hvis du bor i Thy eller kommer på besøg i nationalparken kan du kan forvente, at der med tiden kommer flere og bedre muligheder for at dyrke forskellige frilftsaktiviteter i nationalparken. Aktiviteterne kan for eksempel være at bruge nye cykel-, ride- og vandrestier i området og aktiviteter som 'nationalparksafari', lejrskoler mv.

Bedre formidling!

Formidling og naturvejledning skal også styrkes i nationalparken. Det kan - i samarbejde med lokale aktører – ske ved at udbygge og lave nye aktiviteter, servicefunktioner og faciliteter.

Information og borgerinddragelse er også vigtige opgaver for bestyrelsen, og det kan være med til at fastholde og sikre det brede lokale engagement i Thy.

Nationalparkbestyrelsen kan eksempelvis arbejde med at etablere et centralt bemandet formidlingscenter, hvor besøgende og turister kan få generel information, oplysninger om nationalparkens aktiviteter og naturformidlingstilbud. Der kan også søsættes mindre initiativer som informationstavler og audiovisuel formidling af kulturhistorien langs Redningsvejen og Kystvejen.

Vigtigt med undervisning og forskning!

Nationalparkbestyrelsen skal arbejde for at understøtte forskning og styrke undervisningen i nationalparkens værdier ved at etablere faciliteter og undervisningstilbud.

Det vil desuden være en vigtig opgave for bestyrelsen at følge nationalparkens udvikling og løbende tage stilling til, om man når de ønskede resultater. Det vil ske med udgangspunkt i data fra det nationale overvågningsprogram for vand og natur (NOVANA), besøgstal fra turismebranchen m.m., men bestyrelsen kan også gennemføre supplerende undersøgelser.

En cykeltur giver vind i håret og unikke oplevelser tæt på naturen. I Nationalpark Thy vil bestyrelsen spille en aktiv rolle for at de lokale og besøgende får de bedste muligheder for at bevæge sig rundt i landskabet

Lokal udvikling!

Når Nationalpark Thy bliver etableret som nationalpark, vil det tiltrække flere gæster og turister. Med en fornuftig planlægning behøver det ikke at give anledning til væsentlige gener for områdets beboere.

Nationalparken vil give nye og bedre muligheder for erhvervslivet i Thy. Især gennem en øget turisme kan nationalparken være med til at skabe flere arbejdspladser og erhvervsudvikling. Flere turister betyder en øget omsætning for overnatnings- og restaurationsvirksomheder. Det vil også øge omsætningen for de lokale butikker. Den lokale udvikling vil sammen med de forbedrede muligheder for friluftsliv og naturoplevelser også gøre det mere attraktivt at bosætte sig i Thy.

Lodsejere vil få nye muligheder for at indgå frivillige aftaler med nationalparkbestyrelsen. Aftalerne har til hensigt at skabe bedre muligheder for natur, kulturhistorie og friluftsliv - og kan omhandle driften på arealerne, nye stier, pleje af fortidsminder og lignende ting. At Thy får status af nationalpark giver desuden bedre muligheder for at markedsføre og udvikle særlige "nationalpark-produkter" - fx inden for fødevarer.

For at styrke den lokale udvikling er det vigtigt, at Nationalpark Thy udvikles i et tæt samspil med omgivelserne. Eksempelvis vil det være en god ide, at nationalparkens vandre- og cykelstier hænger sammen med stier udenfor nationalparken, så nationalparken kan besøges som led i et ferieophold i Thy. Bestyrelsen vil få en aktiv rolle med at gå ind i en række samarbejder og partnerskaber, der kan medvirke til en positiv udvikling for både lokalsamfundet og nationalparken.

Nationalparkfond Thy og nationalparkbestyrelsen

Nationalpark Thy får en selvstændig bestyrelse. Og sammensætningen i nationalparkens bestyrelse skal afspejle alle interesser, så både de, der vil benytte naturen og de, der vil beskytte naturen, sidder med.

Nationalpark Thy bliver rent teknisk oprettet som en fond. På den måde kan en selvstændig bestyrelse lede nationalparken og modtage penge, indgå aftaler, købe fast ejendom og lignende.

Miljøministeren udpeger formanden. Desuden er der 6-12 medlemmer i nationalparkbestyrelsen, som ministeren udpeger efter, at hver myndighed og organisation har indstillet en mand og en kvinde. Alle medlemmer af bestyrelsen skal så vidt muligt have en tilknytning til området for at sikre den lokale forankring. Bestyrelsen udpeges for fire år, og genudpegning kan kun ske én gang.

Miljøministeren foreslår, at følgende myndigheder og organisationer får en plads i bestyrelsen:

- Danmarks Naturfredningsforening
- Friluftsrådet
- VisitDenmark
- Landbruget
- Thisted Kommune
- Skov- og Naturstyrelsen i Thy
- Museet for Thy og Vester Hanherred
- Thy Erhvervsråd
- Netværk af aktive kystbyer samt
- Et medlem valgt af nationalparkrådet

Nationalparkbestyrelsen og dens sekretariat skal sikre den daglige administration af nationalparken og skal blandt andet lave en nationalparkplan.

Bestyrelsen sørger for, at arbejdet foregår i tæt dialog med nationalparkrådet, borgere, private lodsejere, interesseorganisationer, staten, kommuner, selvejende institutioner og andre med interesse for nationalparken. Og bestyrelsens arbejde bygger på frivillighed. Det betyder, at bestyrelsen ikke har mulighed for at indføre restriktioner eller på anden måde tvinge regler og bestemmelser igennem.

Bestyrelsen kan indgå frivillige aftaler med lodsejere om naturpleje og ændret drift – eller samarbejdsaftaler med foreninger og institutioner om formidling og markedsføring. Nationalparkbestyrelsen har mulighed for at købe jord og ejendomme til at gennemføre naturgenopretningsprojekter. Den kan også eje bygninger.

Kommunens planlægning

Thisted Kommune skal i sin planlægning følge reglerne for de internationale naturbeskyttelsesområder. Kommunen skal desuden følge nogle supplerende regler for luftledninger og høje anlæg for at sikre de landskabelige værdier.

Store dele af nationalparken er allerede i dag udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder eller fredet eller beskyttet på anden måde (se fakta boks side 4). Størstedelen af nationalparken er desuden omfattet af kystnærhedszonens planlægningsbestemmelser. Endelig er hele nationalparken i den gamle Regionplan 2005 for Viborg Amt udpeget som særligt beskyttelsesområde for natur og landskab. Nationalparkbestyrelsen, kommunen og andre myndigheder skal overholde de bestemmelser, der gælder.

Nationalparken er på baggrund af de internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000) og fredninger inddelt i tre planlægningszoner, hvor der gælder forskellige regler (se kortet på side 13).

- **Planlægningszone 1**, omfatter Natura 2000-arealer. Her skal kommunen overholde reglerne for Natura 2000, ligesom der ikke længere kan planlægges for luftledninger i habitatområderne mellem Lodbjerg og Stenbjerg samt Ørum Sø.
- **Planlægningszone 2**, omfatter fredninger, beskyttede naturtyper og arealer der kan skabe større sammenhæng mellem naturtyperne. Her må kommunen ikke planlægge for høje anlæg.
- **Planlægningszone 3**, omfatter klitplantager og kulturlandskabet. Her er der ikke nye regler for kommunens planlægning.

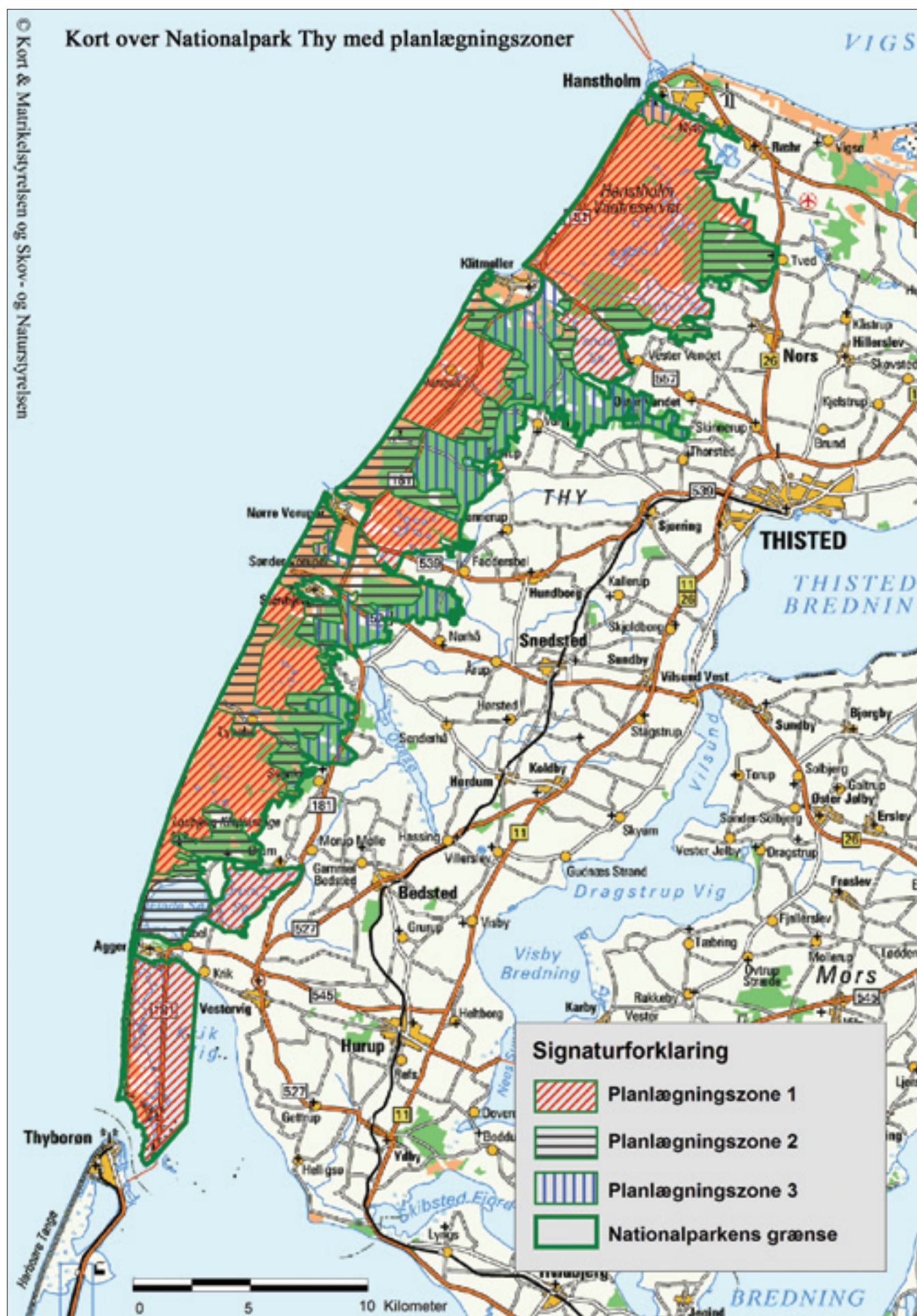
Beboere og lodsejere i Nationalpark Thy skal ikke forholde sig til nye regler og restriktioner. Der gælder de samme regler inden for som uden for Nationalpark Thy.

Beboere og besøgende i Nationalpark Thy skal fortsat søge om tilladelser de steder, der hidtil har været søgt. Det er derfor også fortsat kommunen eller staten, der fører tilsyn med, at gældende regler overholdes inden for Natura 2000 - områder, vandområdedistrikter og natur- og miljøregulering i generel forstand. Der ændres heller ikke på de nuværende muligheder for at opføre driftsbygninger eller få tilladelser efter landzonereglerne.

Nationalparkbestyrelsen skal arbejde for at nå de mål, der er sat for nationalparken. Bestyrelsen har derfor mulighed for at gøre indsigelse efter planloven og er klageberettiget efter naturbeskyttelsesloven, planloven, vandløbsloven, råstofloven og skovloven. Denne mulighed kan benyttes, hvis andre myndigheder udarbejder planer eller træffer afgørelser, der vil betyde væsentlige problemer i forhold til nationalparkens målsætninger.

Kort over Nationalpark Thy med planlægningszoner

Nationalparkens økonomi

Nationalpark Thy modtager til at starte med et engangsbeløb fra staten – og kommer herefter på finansloven. Herudover kan nationalparkbestyrelsen også selv skaffe penge til nationalparkens projekter og udvikling.

Når Nationalpark Thy er en realitet får fonden et engangsbeløb fra staten på 6 mio. kr. Beløbet skal dække de første udgifter til at etablere og drive sekretariatet, udarbejde en nationalparkplan og andre aktuelle opgaver.

Den første nationalparkplan er færdig i starten af 2010. Herefter får nationalparken en årlig bevilling på finansloven fra og med 2010. Det præcise beløb bliver fastlagt ud fra nationalparkplanen og bliver justeret, når planen fremover skal revideres hvert sjette år.

Bestyrelsens muligheder

Bestyrelsen kan herudover skaffe penge til nationalparkens drift og udvikling via tilskudsordninger, lokal medfinansiering, partnerskaber og sponsorater. Nationalparken kan også modtage arv og gaver. Derudover kan bestyrelsen indgå partnerskabs- og samarbejdsaftaler med institutioner, foreninger, firmaer og andre, som kan have en interesse i at støtte nationalparken.

Bestyrelsen kan fx arbejde for, at lodsejere inden for nationalparken søger tilskud efter ordninger under landdistriktsprogrammet. Det kan ske gennem dialog med den lokale aktionsgruppe (LAG) og enkelte lodsejere. Andre relevante tilskudsordninger kan være de statslige naturforvaltningsmidler og skovstøtteordninger eller tilskudsordninger under EU.

Thisted Kommune har tilkendegivet, at kommunen vil deltage aktivt i arbejdet med naturgenopretning og naturformidling i området. Kommunen vil desuden i samarbejde med Thisted Museum deltage i at sikre og formidle kulturværdier i tilknytning til nationalparken. Endelig forventer kommunen, at den vil støtte relevante projekter inden for det igangværende samarbejde med Realdania om udvikling af landdistrikter og landsbyer.

Om nationalparkloven

Hvad er en dansk nationalpark?

Ifølge nationalparkloven er der ikke noget entydigt svar på, hvad en dansk nationalpark skal indeholde – eller hvordan den skal se ud. Men én ting er sikkert:

En nationalpark vil omfatte nogle af Danmarks mest enestående, unikke og værdifulde naturområder og landskaber både til lands og til vands. Det vil sige områder, som både betyder noget for os danskere, men som også har og vil få international opmærksomhed og betydning.

Den enkelte nationalpark skal sammen med andre nationalparker i Danmark repræsentere de vigtigste danske naturtyper. Det er bl.a. her, naturen skal have bedre plads til at udvikle sig.

Loven fastlægger en række mål og kriterier for udpegning af nationalparker. Formålet med en nationalpark er kort fortalt at styrke og udvikle den enestående danske natur, de storslåede landskaber og kulturhistoriske værdier - og give danskerne og andre besøgende bedre muligheder for at opleve, bruge og få viden om natur, landskab og kulturhistorie.

Kan afgrænsningen ændres?

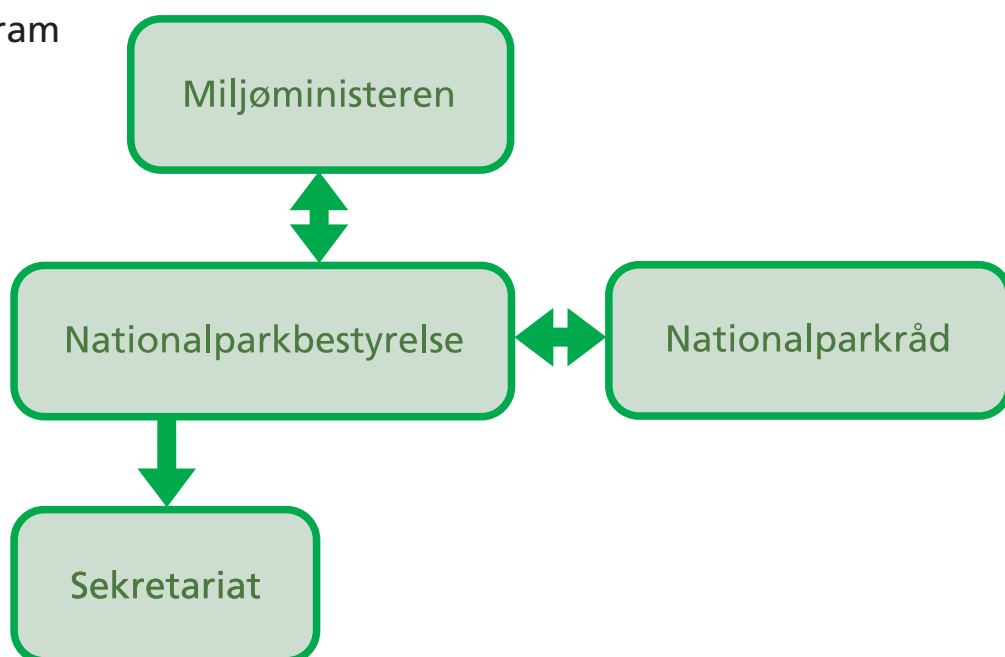
I debatfasen kan der komme forslag til, at nationalparkgrænsen ændres. Er der tale om store ændringer, som miljøministeren er enig i, skal nationalparkforslaget til ny debat. Er der tale om mindre ændringer, kan ministeren foretage justeringerne.

Når bekendtgørelsen er underskrevet og nationalparken er oprettet, er nationalparkgrænsen endeligt fastlagt. Stiller enkelte lodsejere herefter forslag om en beskeden udvidelse, der er i overensstemmelse med nationalparkens formål, kan miljøministeren ændre nationalparkens grænser uden at sende ændringerne i offentlig debat.

Hvordan bliver nationalparken organiseret?

I nationalparkloven fremgår det, hvordan en nationalpark skal organiseres. En nationalpark oprettes som en fond med en selvstændig bestyrelse. Bestyrelsen er uafhængig af miljøministeren, men er underlagt forvaltningsloven og almindelige forvaltningsretlige regler samt statens regler for regnskab og revision af offentlige midler.

Organisationsdiagram

Det er miljøministeren, der udpeger formanden og bestyrelsens 6-12 medlemmer. Bestyrelsen sammensættes bl.a. af repræsentanter fra staten, de berørte kommuner, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, VisitDenmark og mindst én til tre repræsentanter fra skovbrugets, landbrugets og fiskeriets organisationer.

Bestyrelsen skal nedsætte et nationalparkråd, der rådgiver bestyrelsen og sikrer en bred, lokal indflydelse.

I arbejdet med at etablere, udvikle og drive nationalparken, får bestyrelsen hjælp fra et sekretariat. Bestyrelsen vælger, hvem der ansættes i sekretariatet, og hvilke opgaver der skal prioriteres.

Hvad laver nationalparkbestyrelsen?

Nationalparkbestyrelsen etablerer og udvikler nationalparken. Den skal først og fremmest udarbejde en nationalparkplan, der bliver revideret hvert sjette år.

Det er bestyrelsens opgave at gennemføre nationalparkplanen inden for lovgivningens rammer og bekendtgørelsen - samt ud fra undersøgelses- eller pilotprojektet, som danner grundlag for udvælgelsen af nationalparken.

Nationalparkplanen skal indeholde en beskrivelse af natur-, landskabs- og kulturhistoriske værdier – og have mål for hvordan værdierne skal styrkes og udvikles. Der skal også opstilles mål for udvikling af friluftsliv, formidling og erhverv i nationalparken, men de må ikke stride mod anden lovgivning. Planen skal også indeholde en beskrivelse af, hvordan de enkelte mål kan nås.

Nationalparkbestyrelsen har til formål at sikre information og formidling af områdets værdier. Samarbejde med skoler, foreninger, selvejende institutioner, Skov- og Naturstyrelsen m.fl. om information, naturformidling, naturskoler vil være en del af opgaven.

Bestyrelsen har desuden mulighed for at klage over afgørelser fra kommune, region eller stat til Naturklagenævnet. Bestyrelsen kan også gøre indsigelse over for planforslag, der har væsentlig betydning for nationalparkens udvikling.

Hvad laver nationalparkrådet?

Nationalparkrådet rådgiver bestyrelsen om nationalparken og dens udvikling, men nationalparkrådet kan også få opgaver af bestyrelsen. Det kan eksempelvis være at stå for lokal debat og idéudvikling eller at nedsætte en arbejdsgruppe for friluftsliv, der kan give bestyrelse og sekretariat ideer til forbedringer i nationalparken.

Nationalparkrådet skal have en bred sammensætning og skal afspejle de interesser, der er i nationalparken. På den måde sikrer man en bred lokal deltagelse og indflydelse. Medlemmerne skal som udgangspunkt have enten lokal tilknytning til nationalparken eller have særlige fagkundskaber om forhold i parken. I rådet kan der også sidde personer, som hverken repræsenterer en organisation eller er lokale, men har en stor interesse i nationalparken.

Nationalparkrådet har 1-2 pladser i nationalparkbestyrelsen, og rådet vælger selv, hvilke personer der skal indstilles. Der kan dog ikke indstilles personer fra organisationer, der allerede har en plads i bestyrelsen.

Resume af miljøvurdering af udkast til bekendtgørelse om Nationalpark Thy

Der er i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer udarbejdet en miljøvurdering af udkast til bekendtgørelse om Nationalpark Thy. Du kan læse hele miljøvurderingen på www.danmarksnationalparker.dk. Har du brug for en udskrift kan du henvende dig på kommunebiblioteket eller til Skov- og Naturstyrelsen, Thy.

Formål, indhold og forhold til andre planer

Formålet med bekendtgørelsen er at oprette Nationalpark Thy og fastsætte regler for nationalparkbestyrelsen.

Miljøvurderingen er udarbejdet i forhold til det alternativ, at der ikke oprettes en nationalpark (nul-alternativ). Der er for en række miljøparametre givet en status for området i dag og med en forventet udvikling uden en nationalpark. Der er desuden foretaget en vurdering af positive og negative miljøkonsekvenser ved oprettelse af en nationalpark. Der indgår følgende miljøparametre:

- geologi og landskab
- naturværdier
- kulturarv
- befolkningen og muligheder for friluftsliv
- erhverv

Nationalparkbestyrelsen har til opgave at udarbejde og gennemføre en nationalparkplan. Planen må ikke stride mod vandplaner og Natura 2000-planer for skov og natur, regionale udviklingsplaner, kommuneplaner, lokalplaner eller råstofplaner. En bestyrelse kan gøre indsigelse efter planloven og er klageberettiget efter naturbeskyttelsesloven, planloven, vandløbsloven, råstofloven og skovloven.

Skov- og Naturstyrelsen forvalter ca. 75 % af området og udarbejder driftsplaner for arealerne. Styrelsen sikrer, at internationale forpligtigelser overholdes og forestår publikums kontakt på egne arealer.

Landskab og geologi

Landskabet i Thy er præget af højtliggende skræppekridt og skrænter, tidligere havbund med sandaflejringer (flyvesandsletter) og den sidste istid med landhævninger og udligning af Thy's vestkyst. Langs kysten er langstrakte havklitbælter og mod øst findes indre klitbælter, moræne landskab og spredte landbrugsarealer samt klitplantager.

Områdets landskab og geologi er generelt godt beskyttet, men landskabet kan blive skæmmet af den almindelige udvikling med høje anlæg mv. Det vurderes, at en nationalpark vil sikre store dele af landskabet mod luftledninger og høje anlæg.

Naturværdier

Områdets væsentligste naturværdier omfatter strande, klitter, klitheder, strandenge og søer. Flere af naturtyperne i klit- og klithedelandskaber har stor national og international betydning. 53 % af nationalparken er udpeget som Natura 2000 - område. Der findes mange sjældne og truede arter samt fugle der er følsomme overfor forstyrrelser. De mest truede naturtyper hører til de lysåbne og næringsfattige som klitter, heder, søer og vådområder. Naturtyperne og deres arter er i dag truet af tilgroning, eutrofiering, forringede levevilkår og manglende spredningsmuligheder. Vådområderne er truet af udtørring og okkerudfældning.

Det vurderes, at en nationalpark vil have en række positive miljøkonsekvenser for naturen. En nationalpark vil medvirke til at der skabes større sammenhængende naturområder, at naturtyperne bevares og udbredes og deres kvalitet og mangfoldighed styrkes. Der vil desuden ske en beskyttelse mod tilgroning, eutrofiering, afvanding, invasive arter mv.

Kulturarv

Kulturmiljøer og kulturhistoriske spor knytter sig til thyboernes brug af havet og klithederne. Der kan ikke forventes direkte forbedringer i dag udover dem Thisted Museum og Skov- og Naturstyrelsen i Thy kan iværksætte.

Det vurderes, at en nationalpark vil medføre, at synlighed, tilgængelighed og formidling af kulturmiljøer og kulturhistoriske spor vil blive forbedret.

Befolkningen og muligheder for friluftsliv

Befolkningens udvikling i Thy er i dag præget af faldende befolkningstilvækst og flere ældre. Det vurderes, at en nationalpark vil gøre det mere attraktivt at bosætte sig i området. Det forventes, at det kan give en positiv effekt på områdets ejendomspriser. Det er i undersøgelsesprojektet vurderet, at 10 % af områdets ejendomme vil stige med 3-5 %.

Mulighederne for friluftsliv langs stranden, i klitplantagerne og ved de store søer er gode på de statsejede arealer, som har besøg af knap 800.000 uorganiserede brugere om året. Det vurderes, at der med en nationalpark kan forventes en styrkelse af mulighederne for friluftsliv, formidling og flere faciliteter. Der forventes også en stigning af besøgende på 10 – 40 %.

Erhverv

Landbrug udgør et væsentligt erhverv i Thy. Arealet inden for nationalparken omfatter ca. 1.400 ha, hvoraf ca. 85-90 % udgøres af permanente græsarealer. Det vurderes ikke, at en nationalpark vil have negative økonomiske konsekvenser for den enkelte lodsejer. Dels kommer der ikke restriktioner i forbindelse med oprettelsen, dels bygger udviklingen af nationalparken på frivillige aftaler med fuld kompensation. På grund af landbrugsarealets begrænsede størrelse vil en nationalpark kun have en beskeden negativ afledt effekt på landbrugets følgerhverv.

Skovbrug spiller som erhverv en mindre rolle. Skovarealet som primært er nåletræ omfatter 8.000 ha, hvor 95 % er statejet. En nationalpark vil medføre, at konverteringen af klitplantager til en mere naturnær skov, vil ske med særligt fokus på styrkelse af naturværdierne.

Der er ca. 30 turistvirksomheder indenfor overnatning, museer (private og offentlige) og andre aktiviteter. Det vurderes, at en nationalpark vil kunne medvirke til at skabe en betydelig udvikling for områdets turisterhverv og fremme markedsføring af lokale produkter.

Overvågning

En nationalpark bliver overvåget ved, at nationalparkbestyrelsen hvert 6. år skal udarbejde en redegørelse og evaluering af de opnåede resultater. Bestyrelsen vil også benytte det nationale overvågningsprogram (NOVANA) og tilgængelige tal fra turismebranchen mv.. Ligesom bestyrelsen selv kan iværksætte undersøgelser og overvågning.

"Erindringen om dette steds skønhed, dets storslåethed og dets mærkelige vemodige stemning, vil aldrig kunne udviskes. Dette er det nordligste Jylland i dets mærkeligste og mest betagende skikkelse; her findes endnu i denne fuldkommen uberørte natur alt, hvad der kan stemme sindet til andagt."
(Achton Friis i 'De Jyders Land' fra 1930'erne).

Aktivitetskalender i Thy

Skov- og Naturstyrelsen gennemfører sammen med Thisted Kommune følgende offentlige møder om forslaget til Nationalpark Thy:

- Mandag den 5. maj, kl. 19:30 - Redningshuset - Klitmøller
- Onsdag den 7. maj, kl. 19:30 - Stenbjerg Kro - Stenbjerg
- Tirsdag den 13. maj, kl. 19:30 - Agger Beboerhus – Agger

Hvis du vil vide mere

Læs mere på nationalparkernes hjemmeside www.danmarksnationalparker.dk

Her kan du give din mening til kende

Høringssvar sendes til Skov- og Naturstyrelsen inden mandag den 28. juli, kl. 10. Miljøministeren medtager alle indkomne høringssvar i sin beslutning om Nationalpark Thy inden bekendtgørelsen underskrives.

Du kan også deltage i debatten med idéer og forslag på: www.danmarksnationalparker.dk

Kontaktinformationer

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
E: naturogfriluftsliv@sns.dk
T: 72 54 22 10

Skov- og Naturstyrelsen, Thy
Søholtvej 6
7700 Thisted
E: thy@sns.dk
T: 9797 7088

Thisted Kommune
Asylgade 30
7700 Thisted
E: thistedkommune@thisted.dk
T: 9917 1717

Foto side 10: Cees van Roeden

Tryk: Fihl-Jensen Grafisk

Layout: Lars Hebo Olsen, XPress Reklame

Isbn: TRYK/ 978-87-7279-816-5
WEB/ 978-87-7279-817-2